

Utfärdad: 8.4.2020	Träder i kraft: 9.4.2020	Giltighetstid: Tills vidare
Rättsgrund: Luftfartslagen (864/2014) 47, 113 och 114 §		

Ändringsuppgifter:

Föreskriften upphäver luftfartsföreskriften ANS M1-7, Certifikat och utbildning för AFIS-personal, utfärdad av Trafiksäkerhetsverket 16.8.2013 (TRAFI/8211/03.04.00.00/2013).

Certifikat och utbildning för AFIS-personal

INNEHÅLL

1	SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE	1
2	DEFINITIONER	2
3	ANSÖKAN OM CERTIFIKAT	3
4	CERTIFIKATINNEHAVARENS RÄTTIGHETER	3
5	BEVILJANDE AV CERTIFIKAT	3
6	BEHÖRIGHETER	4
7	LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	4
8	TILLFÄLLIG RÄTTIGHET ATT ARBETA I UPPGIFTER SOM FÖRUTSÄTTER CERTIFIKAT FÖR AFIS-PERSONAL OCH TILLFÄLLIGT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	5
9	SPRÅKBEHÖRIGHETSTILLÄGG	6
10	OPERATIVA INSTRUKTÖRER	6
11	KOMPETENSBEDÖMARE	7
12	KOMPETENSBEDÖMNING OCH FÖRLÄNGNING AV GILTIGHETEN AV LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG	7
13	MEDICINSKT INTYG	8
14	UTBILDNINGSORGANISATION	9
15	UTBILDNINGSARRANGEMANGEN	10
16	UTBILDNINGENS INNEHÅLL	11
17	UNDANTAG	12

1. SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

I denna luftfartsföreskrift fastställs de bestämmelser som gäller beviljandet av certifikat för AFIS-personal samt därmed sammanhängande behörigheter, behörighetstillägg och medicinska intyg och av certifikat för utbildningsorganisationer samt villkoren för deras giltighet, förnyelse, förlängning och användning.

Denna luftfartsföreskrift tillämpas på

- AFIS-personal och AFIS-elever samt på
- personer och organisationer som medverkar i utbildning av AFIS-personal och AFIS-elever eller i kompetensbedömning eller medicinsk bedömning av AFIS-personal och AFIS-elever.

2. DEFINITIONER

I denna luftfartsföreskrift avses med:

1. *ICAO-platsindikator* den kodgrupp bestående av fyra bokstäver som har utformats i enlighet med de bestämmelser som ICAO föreskriver i sin handledning Doc 7910 och som tilldelats platsen för en fast station för luftfarten;
2. *flygtrafikledningstjänst* en allmän beteckning för flyginformationstjänst, alarmeringstjänst, flygrådgivningstjänst och flygkontrolltjänst;
3. *flygtrafikledningsenhet* en allmän beteckning för flygkontrollenhet, flyginformationscentral, ATS-rapportplats och AFIS-enhet;
4. *behörighet* speciella villkor, begränsningar eller rättigheter som antecknats på certifikatet;
5. *språkbehörighetstillägg* ett tillstånd som anges på och utgör en del av ett certifikat, och som anger innehavarens språkkunskaper;
6. *utbildning* alla teoretiska kurser, praktiska övningar (inbegripet simulatorövningar) och utbildning på arbetsplatsen som krävs för att få och upprätthålla kompetensen att tillhandahålla säkra och högkvalitativa AFIS-tjänster; utbildningen består av följande typer av utbildning:
 - a) inledande utbildning som omfattar grundläggande utbildning och behörighetsutbildning
 - b) lokal utbildning, inbegripet övergångsutbildning som sker före utbildningen på arbetsplatsen samt utbildning på arbetsplatsen, vilken leder till beviljandet av ett certifikat för AFIS-personal
 - c) fortbildning för att certifikatets behörigheter och tillägg fortfarande ska vara giltiga
 - d) utbildning av kompetensbedömare som leder till beviljande av kompetensbedömarauktorisering;
7. *utbildningsorganisation* en organisation som har certifierats av den behöriga myndigheten för att tillhandahålla en eller flera typer av utbildning;
8. *leverantörer av flygtrafiktjänster* offentliga eller privata enheter som tillhandahåller flygtrafiktjänster för allmän flygtrafik;
9. *flygplatsens flyginformationstjänst* en tjänst som tillhandahålls i avsikt att ge luftfartyg som opererar på en okontrollerad flygplats upplysningar som är nödvändiga för flygsäkerheten;
10. *flyginformationstjänst* tjänst med uppgift att ge råd och upplysningar av betydelse för luftfartens säkerhet och effektivitet;
11. *kompetensbedömning* det förfarande där den teoretiska och praktiska kunskap som krävs av den som ansöker om eller innehar ett certifikat, en behörighet eller ett behö-

righetstillägg bedöms på basis av examina och praktiska arbetsprov eller ett system för fortlöpande bedömning;

12. *lokalt behörighetstillägg* ett tillstånd som anges på och utgör en del av certifikatet, och som anger ICAO-platsindikatorn och de sektorer och/eller arbetspositioner där certifikatinnehavaren är behörig att arbeta;
13. *lokal utbildningsplan* en godkänd plan med en beskrivning av de förfaranden och den tidsplan som krävs för att de lokala förfarandena ska kunna tillämpas för det lokala området under överinseende av en operativ instruktör för utbildning på arbetsplatsen;
14. *lokal kompetensplan* en godkänd plan som omfattar en beskrivning av de metoder med vilka enheten upprätthåller kompetensen för sina certifikatinnehavare.

3. ANSÖKAN OM CERTIFIKAT

3.1 Ansökan om utfärdande, förlängning eller förnyelse av certifikat samt därtill knutna behörigheter och/eller behörighetstillägg ska göras till Transport- och kommunikationsverket med den blankett som publicerats för detta ändamål. En kompetensbedömare som Transport- och kommunikationsverket separat auktoriserat för denna uppgift kan förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg utan separat ansökan.

3.2 Ansökan ska åtföljas av handlingar som visar att sökanden är berättigad att fungera som AFIS-tjänsteman i enlighet med de krav som föreskrivs i denna luftfartsföreskrift. Av dessa handlingar ska sökandens kunskaper, erfarenhet, kvalifikationer och språkkunskaper framgå.

4. CERTIFIKATINNEHAVARENS RÄTTIGHETER

4.1 Innehavaren av ett certifikat för AFIS-personal är berättigad att i enlighet med de behörigheter och behörighetstillägg som framgår av certifikatet tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster samt förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartyg och flygtrafikledningsenheterna i fråga.

4.2 Certifikatets rättigheter får utövas endast då de behörigheter, behörighetstillägg och medicinska intyg som krävs är i kraft.

4.3 Sådan flyginformationstjänst som avses i punkt 6.1 b) och som förutsätter FIS-behörighet kan också tillhandahållas av en sådan innehavare av flygledarcertifikat som har ett gällande lokalt behörighetstillägg som berättigar personen att arbeta hos enheten i fråga.

5. BEVILJANDE AV CERTIFIKAT

5.1 Certifikat för AFIS-personal beviljas sökande som uppfyller följande krav:

- a) sökanden ska vara minst 21 år gammal
- b) sökanden ska ha framgångsrikt slutfört inledande utbildning och lokal utbildningsplan som godkänts av Transport- och kommunikationsverket samt ha godkänts i kompetensbedömningen
- c) sökanden ska ha ett giltigt medicinskt intyg som krävs av flygledare
- d) sökanden ska ha uppvisat tillräckliga språkkunskaper i enlighet med de krav som fastställs i punkt 9.

5.2 Certifikatet och därtill knutna behörigheter och behörighetstillägg beviljas av Transport- och kommunikationsverket. Certifikatet ägs av den som det beviljats och som undertecknar det.

6. BEHÖRIGHETER

6.1 Certifikatet ska innehålla en eller flera av följande behörigheter som anger vilka tjänster certifikatinnehavaren får tillhandahålla:

- a) flyginformationstjänst för flygplats AFIS (Aerodrome Flight Information Service): behörigheten visar att certifikatets innehavare är behörig att tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster samt att förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartygen och flygtrafikledningsenheter i fråga;
- b) flyginformationstjänst FIS (Flight Information Service): behörigheten visar att certifikatets innehavare är behörig att tillhandahålla flyginformations- och alarmeringstjänster i flyginformationsregionen samt att förmedla luftfartygs begäran om klarering och flygkontrollenhetens ruttklareringar mellan luftfartygen och flygtrafikledningsenheter i fråga.

6.2 Behörigheten är giltig under förutsättningen att det lokala behörighetstillägget i anslutning till den är i kraft.

6.3 En behörighetsinnehavare som under fyra på varandra följande år inte har utövat de befogenheter som medges av behörigheten i fråga får påbörja lokal utbildning gällande denna behörighet först efter en lämplig bedömning av om den berörda personen fortfarande uppfyller villkoren för denna behörighet, och efter att ha uppfyllt de eventuella utbildningskrav som följer av bedömningen.

7. LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

7.1 Med ett lokalt behörighetstillägg anges att certifikatinnehavaren är behörig att tillhandahålla flyginformationstjänster i en särskild sektor eller särskild arbetsposition under en flygtrafikledningsenhetens ansvar.

7.2 Ett nytt lokalt behörighetstillägg beviljas en sökande som

- a) har genomgått utbildningen enligt en godkänd lokal utbildningsplan
- b) har godkänts i en kompetensbedömning som gäller det sökta lokala behörighetstillägget.

7.3 Giltigheten av det första beviljade lokala behörighetstillägget och förnyandet av ett lokalt behörighetstillägg som löpt ut räknas börja från det datum då kompetensbedömningen har genomförts med godkänt resultat.

7.4 Ett lokalt behörighetstillägg gäller under den tid som fastställs i den lokala kompetensplanen. Denna tid får inte överskrida tre år och den ska vara bunden till hur ofta kompetensbedömningar utförs.

7.5 Giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg förlängs med den tid som fastställs i den lokala kompetensplanen, om leverantören av flygtrafiktjänster påvisar att certifikatinnehavaren har

- a) utövat de rättigheter som certifikatet ger under det minsta antal timmar som fastställs i kraven för upprätthållande av den kontinuerliga behörigheten i den lokala kompetensplanen
- b) deltagit i fortbildning i enlighet med kraven i den lokala kompetensplanen
- c) genomgått en erforderlig kompetensbedömning med godkänt resultat.

7.6 Kompetensbedömningen ska genomföras under de tre månader som föregår det datum då det lokala behörighetstillägget går ut. Då räknas det lokala behörighetstilläggets giltighet börja den dag då det tidigare behörighetstillägget löper ut. Om kompetensbedömningen avläggs tidigare än tre månader före det datum då det lokala behörighetstillägget går ut, räknas giltigheten börja den dag då kompetensbedömningen avläggs.

7.7 För att ett lokalt behörighetstillägg som gått ut ska förnyas, ska sökanden fullfölja en godkänd lokal utbildningsplan och avlägga en erforderlig kompetensbedömning.

7.8 Giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg förlängs av Transport- och kommunikationsverket eller av en kompetensbedömare som Transport- och kommunikationsverket separat auktoriserat för uppgiften. Föråldrade behörighetstillägg förnyas av Transport- och kommunikationsverket.

8. TILLFÄLLIG RÄTTIGHET ATT ARBETA I UPPGIFTER SOM FÖRUTSÄTTER CERTIFIKAT FÖR AFIS-PERSONAL OCH TILLFÄLLIGT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

8.1 När sökanden har avlagt kompetensbedömningen för beviljande av nytt certifikat eller lokalt behörighetstillägg, kan den auktoriserade kompetensbedömaren för den tid som behandlingen av certifikatsansökan tar bevilja en tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg. Detta förutsätter att Transport- och kommunikationsverket har godkänt de förfaranden med vilka utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänster försäkrar sig om att villkoren för beviljande av certifikat för AFIS-personal och lokalt behörighetstillägg uppfylls i enlighet med punkterna 5.1 och/eller 7.1 i denna föreskrift.

8.2 Kompetensbedömaren utfärdar på Transport- och kommunikationsverkets blankett ett intyg om tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal. Av intyget ska framgå

- a) att det är fråga om en tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal
- b) innehavarens namn och personbeteckning
- c) behörighet och enhet som den tillfälliga rättigheten att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal gäller
- d) de språk i vilka certifikatinnehavaren har visat att hans eller hennes språkkunskaper motsvarar minst den operativa nivån 4 i den bedömningsskala som fastställs i bilaga 1 till luftfartsföreskriften PEL M2-92
- e) den tillfälliga rättighetens giltighetstid, som kan omfatta högst två månader från datumet för avläggandet av kompetensbedömningen.

8.3 Om det handlar om ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg som beviljas certifikatinnehavaren för en ny enhet eller i samband med förnyelse av ett föråldrat lokalt behörighetstillägg, antecknar kompetensbedömaren det tillfälliga lokala behörighetstillägget och den behörighet till vilken det lokala behörighetstillägget anknyter i tabellen på certifikatets omstående sida. Framför det tillfälliga lokala behörighetstillägget ska skrivas ordet TEMPO, och som giltighetstid

kan antecknas en period som varar högst två månader från datumet för kompetensbedömningen.

8.4 Giltigheten av en tillfällig rättighet eller ett tillfälligt behörighetstillägg kan inte förlängas och det är inte heller möjligt att bevilja en ny tillfällig rättighet eller ett nytt behörighetstillägg för att förnya en tillfällig rättighet eller ett tillfälligt tillägg som löpt ut.

8.5 Ansökan om beviljande av lokalt behörighetstillägg och certifikat för AFIS-personal ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket i god tid innan den tillfälliga rättigheten att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller det tillfälliga lokala behörighetstillägget löper ut.

9. SPRÅKBEHÖRIGHETSTILLÄGG

9.1 För att få utöva de rättigheter som hör samman med certifikatet ska AFIS-tjänstemannen ha i sitt certifikat ett giltigt språkbehörighetstillägg för engelska språket och för andra språk som enligt leverantören av flygtrafiktjänster används i flygtrafikledningstjänster vid ifrågavarande flyginformationsenhet. Den som ansöker om språkbehörighetstillägg ska visa att hans eller hennes språkkunskaper motsvarar minst den operativa nivån 4 i den bedömningsskala som fastställs i bilaga 1 till luftfartsföreskriften PEL M2-92.

9.2 Förfarandena för beviljande av språkbehörighetstillägg beskrivs i luftfartsföreskriften PEL M2-92 "Begränsad radiotelefonistbehörighet och språkkunskapskrav".

10. OPERATIVA INSTRUKTÖRER

10.1 En operativ instruktör har rättighet att ge utbildning på arbetsplatsen och utföra övervakning i en arbetsposition i enlighet med det gällande lokala behörighetstillägget.

10.2 Som operativ instruktör vid en flyginformationsenhet, eller i en arbetsposition som förutsätter certifikat för AFIS-personal vid en annan flygtrafikledningseenhet, kan fungera en AFIS-tjänsteman eller flygledare som utsetts av utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänster och som har

- a) certifikat eller behörighetsbevis för AFIS-personal eller certifikat för flygledare och ett giltigt medicinskt intyg
- b) minst 1,5 års aktuell arbetserfarenhet i den flyginformationsenhet eller arbetsposition där utbildningen ges. Som total erfarenhet som krävs för utnämning till operativ instruktör kan i stället för 1,5 år även godkännas en kortare tid, om det är nödvändigt med hänsyn till den fortsatta operativa verksamheten eller av annan motsvarande grundad anledning. Då ska leverantören av flygtrafiktjänst kunna visa att säkerheten inom den tjänst som tillhandahålls inte försämras.
- c) med godkänt resultat avlagt en lämplig kurs för att bli operativ instruktör och genomgått en eventuell kompetensbedömning i anslutning till den.

Obs. Utbildningen för operativ instruktör ska omfatta följande ämnen: mänskliga faktorer som påverkar utbildningen, bedömning av bakgrunden av den som utbildas och erfarenheten och kunnandet hos den som utbildas, planering och genomförande av utbildningen, visualiserande av uppgifterna och handledning av den som utbildas, övervakning av den som utbildas och ingripande vid fel och i skötseln av trafiken vid rätt tidpunkt, bedömning av den utbildades prestationer och givande av respons.

10.3 Operativa instruktörer ska för att upprätthålla sin behörighet delta i repetitionsutbildning för operativa instruktörer minst en gång under tre års tid.

11. KOMPETENSBEDÖMARE

11.1. Auktorisering av kompetensbedömare

11.1.1 Som kompetensbedömare kan auktoriseras en sökande som

- a) har utbildning för att arbeta som operativ instruktör
- b) under de 12 föregående månaderna har avlagt en av Transport- och kommunikationsverket godkänd utbildning för kompetensbedömare och
- c) har minst två års aktuell arbetserfarenhet i den uppgift som förutsätter behörigheten i fråga.

11.1.2 För beviljande av auktorisation som kompetensbedömare ska till Transport- och kommunikationsverket lämnas en ansökan som undertecknats av sökanden och utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänster samt en utredning om hur de villkor som förutsätts för beviljande av auktorisation uppfylls.

11.1.3 Auktoriseringen gäller i tre år. Giltigheten av auktorisationen kan förlängas med högst tre år eller en auktorisation som löpt ut förnyas om sökanden fortfarande uppfyller kraven i punkt 11.1.1 c) och om han eller hon deltagit i repetitionsutbildning för kompetensbedömare under auktorisationens giltighetstid.

11.2 Kompetensbedömarens rättigheter

11.2.1 Bedömning av de praktiska kunskaperna i anslutning till lokal utbildning och fortbildning kan endast utföras av en innehavare av ett certifikat eller behörighetsbevis för AFIS-personal som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket och som har behörighet till den aktuella flyginformationstjänsten i sitt certifikat eller behörighetsbevis. Vad gäller FIS-behörighet kan även en auktoriserad innehavare av certifikat för flygledare fungera som kompetensbedömare, förutsatt att personen har ett giltigt lokalt behörighetstillägg som berättigar honom eller henne att arbeta i enheten i fråga.

11.2.2 En auktoriserad kompetensbedömare har rätt att fungera som bedömare vid kompetensbedömningar som utförs för beviljande, förlängning och förnyelse av certifikat för AFIS-personal, förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg och bevilja tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som kräver certifikat för AFIS-personal och ett tillfälligt lokalt behörighetstillägg.

12. KOMPETENSBEDÖMNING OCH FÖRLÄNGNING AV ETT LOKALT BEHÖRIGHETSTILLÄGG

12.1 En kompetensbedömning ska omfatta åtminstone följande delar:

- a) aktuella dokument granskas före bedömningen
- b) kunskaperna hos den granskade personen bedöms med hjälp av skriftliga och muntliga prov
- c) de praktiska kunskaperna, färdigheterna och verksamhetssätten hos den granskade och dennes tillämpning av kunskaperna och insikterna bedöms under minst en timme för varje arbetsposition som det lokala behörighetstillägget gäller, om man inte använder ett system för fortlöpande bedömning; bedömningen kompletteras vid behov med muntliga frågor
- d) den granskade personen ges respons

e) de handlingar som anknyter till bedömningen ifylls.

12.2 Vid bedömning av prestationen ska ett av följande två betyg användas:

- a) godkänt, om personen nått eller upprätthållit den erforderade kunskaps-, färdighets- och kompetensnivån
- b) underkänt, om
 - den som bedöms inte visat en godtagbar kunskaps- och färdighetsnivå
 - verksamhet i strid med föreskrifter eller anvisningar förekommit under prestationen
 - personen inte uppvisat en godtagbar kontroll av trafiksituationen
 - personen inte visat sig kunna hantera utrustning på ett godtagbart sätt
 - bedömaren eller den ansvariga AFIS-tjänstemannen av säkerhetsskäl måste ingripa i kontrollen av trafiken.

12.3 Om kompetensbedömningen utförs i en enhet för vilken varken bedömaren eller den som bedöms har ett gällande lokalt behörighetstillägg, ska även en operativ instruktör som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman närvara vid bedömningen.

12.4 Kompetensbedömningen får inte utföras av en bedömare som gett den som ska bedömas mer än hälften av den utbildning som krävs för behörighetstillägget i fråga.

12.5 Utbildningsorganisationen ska lämna det undertecknade utlåtandet över kompetensbedömningen till Transport- och kommunikationsverket antingen på papper eller som en skannad fil. Av utlåtandet över kompetensbedömningen ska framgå syftet med och resultatet av kompetensbedömningen, namnet på den kompetensbedömare som utfört bedömningen och datumet för kompetensbedömningen. Om kompetensbedömningen genomförts i syfte att förlänga giltigheten av ett lokalt behörighetstillägg, ska av blanketten för utlåtandet även framgå till vilket datum det lokala behörighetstillägget har förlängts. Utlåtandet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket även då kompetensbedömningen har underkänts.

12.6 När lokala behörighetstillägg förlängs ska kompetensbedömaren göra följande anteckningar på baksidan av certifikatet:

- den aktuella behörigheten och lokala behörighetstillägget
- datum för kompetensbedömningen
- sista giltighetsdatum
- numret på kompetensbedömarens auktorisation
- underskrift.

13. MEDICINSKT INTYG

13.1 En AFIS-tjänsteman och en AFIS-elev som avlägger lokal utbildning ska ha ett giltigt medicinskt intyg som krävs av flygledare.

Obs. Europeiska kommissionen fastställer kraven på det medicinska intyget för flygledare. Vid tidpunkten för denna föreskrift gäller kommissionens förordning (EU) 2015/340.

13.2 Den första kontrollen för beviljande av medicinskt intyg ska göras i ett av Transport- och kommunikationsverket auktoriserat flygmedicinskt centrum. Det första medicinska intyget beviljas av enheten för trafikmedicin vid Transport- och kommunikationsverket. Kontroller för förlängning och förnyelse av medicinska intyg görs av en flygläkare eller ett flygmedicinskt centrum som auktoriserats av Transport- och kommunikationsverket och som kan bevilja intyget.

13.3 En flygläkare ska underrätta Transport- och kommunikationsverkets enhet för trafikmedicin om alla fall där det råder oklarhet om huruvida något av kraven uppfylls. Då kan enheten för trafikmedicin fatta beslut om beviljande av medicinskt intyg eller om avslående av ansökan.

14. UTBILDNINGSGRANSBESKRIVNING

Tillhandahållande av inledande utbildning, lokal utbildning och fortbildning för AFIS-personal samt utbildning för kompetensbedömare förutsätter ett utbildningstillstånd som Transport- och kommunikationsverket beviljar.

14.1 Ansökan om utbildningstillstånd riktas till Transport- och kommunikationsverket. Den som söker utbildningstillstånd ska ha:

- a) en effektiv ledningsstruktur och tillräcklig personal med tillfredsställande kvalifikationer och erfarenhet för att tillhandahålla utbildning enligt de krav som fastställs i denna föreskrift
- b) klart definierade ansvar inom hela organisationen, inklusive den högsta ledningens omedelbara ansvar för säkerheten
- c) tillgång till redskap, utrustning och lokaler som lämpar sig för tillhandahållande av den aktuella utbildningen
- d) metoder som organisationen tillämpar vid fastställandet av kursernas och vid behov lokala utbildningsplanernas och kompetensplanernas innehåll, organisering och längd. I detta sammanhang ska också sättet att ordna examinationer eller bedömningar presenteras.
- e) ett kvalitetsledningssystem som gör det möjligt att övervaka att de system och förfaranden som används för att säkerställa att de utbildningstjänster som tillhandahålls uppfyller kraven i denna föreskrift iaktas och är tillräckliga. Kvalitetsledningssystemet är inte obligatoriskt om utbildningsorganisationen endast tillhandahåller lokal utbildning och/eller fortbildning för AFIS-personal.
- f) ett arkiveringssystem som gör det möjligt att dokumentera och spåra de aktuella funktionerna i tillräcklig omfattning
- g) bevis på att organisationen har tillgång till den finansiering som behövs för att genomföra utbildningen i enlighet med de krav som fastställs i denna föreskrift.

Av ansökan om utbildningstillstånd ska dessutom framgå:

- a) namn, hemort och adress på den som ansöker om utbildningstillstånd
- b) den typ av utbildning för vilket tillstånd söks
- c) utbildningsprogrammen och/eller utbildningsplanerna
- d) det ställe där utbildningen i huvudsak ordnas och/eller en förteckning över de flygplatser och flygtrafiktjänstcentraler i vars flygtrafikledningenheter utbildningen ordnas.

Om den som ansöker om utbildningstillstånd är en juridisk person ska bolagsordningen eller ett motsvarande dokument samt ett utdrag ur handelsregistret eller ett annat motsvarande register fogas till ansökan. Den som undertecknar ansökan ska ha namnteckningsrätt för sökandens del.

14.2 Ett utbildningstillstånd kan beviljas särskilt för varje typ av utbildning som nämns ovan i definition 6, eller i samband med andra flygtrafiktjänster, varvid utbildningstypen och typen av flygtrafiktjänst godkänns som en helhet. Godkännande av en leverantör av flygtrafiktjänster som uppfyller de krav som ställs på en utbildningsorganisation för utbildningsverksamhet kan också utfärdas som en nationell bilaga till flygtrafiktjänstens tillstånd.

14.3 En utbildningsorganisation som har utbildningstillstånd för tillhandahållande av utbildning för flygledare anses uppfylla kraven i punkt 14.1 b)–g) i denna föreskrift. Utbildningstillståndet kan i detta fall beviljas som ett separat utbildningstillstånd för AFIS-utbildning eller som en nationell bilaga till ett utbildningstillstånd som beviljats en utbildningsorganisation för flygledare. Av den som ansöker om utbildningstillstånd kan begäras tilläggsutredningar om utbildningen för AFIS-personal.

14.4 Om en sådan omständighet som har utgjort en förutsättning för beviljandet av utbildningstillståndet förändras under tillståndets giltighetstid, ska Transport- och kommunikationsverkets godkännande inhämtas för förändringarna innan de genomförs.

14.5 Utbildningsorganisationen har rätt att besluta om små ändringar i utbildningsprogrammen samt i lokala utbildningsplaner och kompetensplaner utan att ansöka om separat godkännande hos Transport- och kommunikationsverket. Transport- och kommunikationsverket ska informeras om ändringarna innan de införs.

15. UTBILDNINGSARRANGEMANGEN

15.1 Sådan utbildning som avses i utbildningstillståndet får endast ges av teorilärare, simulatorinstruktörer eller operativa instruktörer som uppfyller de krav som anges i denna föreskrift, eller av lärarpraktikanter under överinseende av en lärare som uppfyller de nämnda kraven.

15.2 Teoriläraren ska vara en person som är sakkunnig inom specialområdet och som med avseende på sin erfarenhet, sin teoretiska och praktiska kunskap och sin behörighet är kvalificerad att arbeta som lärare.

15.3 Simulatorinstruktören ska vara en AFIS-tjänsteman som har ett intyg över att han eller hon genomgått en utbildningskurs för operativa instruktörer eller motsvarande utbildarutbildning och som under de tre senaste åren har haft ett giltigt finskt certifikat eller behörighetsbevis för AFIS-personal och giltiga behörigheter som hör samman med utbildningen i fråga, eller som har erfarenhet av att vara verksam som simulatorinstruktör i motsvarande uppgifter under de tre senaste åren. Det är möjligt att avvika från kravet på aktuell erfarenhet om utbildningsorganisationen säkerställer att motsvarande teoretiska och praktiska kunskaper har upprätthållits på något annat sätt.

15.4 En innehavare av certifikat för flygledare som uppfyller villkoren i punkt 14.3 kan också fungera som simulatorinstruktör, om han eller hon är väl förtrogen med den flygtrafikledningstjänst som utbildningen gäller.

15.5 En AFIS-elev som avlägger lokal utbildning ska ha ett giltigt medicinskt intyg, intyg över godkänd inledande utbildning för certifikat för AFIS-personal och intyg över godkänt språktest minst på nivå 4 i engelska och i andra språk som enligt leverantören av flygtrafiktjänster används i flygtrafikledningstjänster vid ifrågavarande flyginformationsenhet, eller certifikat för flygledarelev eller flygledare.

15.6 Om godkänt avläggande av den inledande utbildningen (grundläggande utbildning och behörighetsutbildning) och om godkänt avläggande av utbildning för kompetensbedömare ska utbildningstillståndets innehavare ge eleven ett intyg med uppgifter om utbildningens art, undervisningstimmarnas antal och simulatorutbildningens omfattning. Intyget ska innehålla uppgifter om kursens längd (datumerna då utbildningen inletts och avslutats) och utbildningstillståndsinnehavarens försäkran om att eleven har förvärvat de teoretiska och praktiska kunskaper som krävs för certifikatet, behörigheten eller auktorisationen i fråga.

15.7 Utbildningsorganisationen ska förvara de dokument som anknyter till utbildningen i minst fem år från dokumentets datering.

16. UTBILDNINGENS INNEHÅLL

16.1 Inledande utbildning och utbildningsprogram

Genom den inledande utbildningen för AFIS-personal ska eleven inhämta kunskaper och färdigheter som underlättar övergången till lokal utbildning. Den inledande utbildningen ska omfatta både teori och praktik, inklusive simuleringsövningar, och utbildningens längd ska fastställas i de godkända utbildningsplanerna. Följande ämnen ska ingå i den inledande utbildningen: luftfartsrätt, flygledningstjänst, inbegripet förfaranden för samarbete mellan den civila och militära luftfarten, meteorologi, navigation, luftfartyg och flygningens grundprinciper, samarbetet mellan AFIS-tjänstemannen och piloten, den mänskliga faktorn, utrustning och system, yrkesmiljön, säkerhet och säkerhetskultur, säkerhetsledningssystem, ovanliga situationer och nödsituationer, flygplatser, degraderade system, och språkkunskaper inbegripet fraseologi för radiotelefoni. Den inledande utbildningen kan indelas i grundläggande utbildning och behörighetsutbildning. Efter den inledande utbildningen ska kandidatens praktiska och teoretiska kunskaper bedömas med lämpliga prov och examina eller med hjälp av ett system för fortlöpande bedömning.

16.2 Lokal utbildning och lokal utbildningsplan

16.2.1 Utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänster ska för den lokala utbildningen av AFIS-personal uppgöra en lokal utbildningsplan, i vilken utbildningens mål, innehåll och längd ska definieras och den lokala utbildningsorganisationen presenteras. Godkännande för den lokala utbildningsplanen ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket. Utbildningsleverantören ska säkerställa att en AFIS-elev eller AFIS-praktikant förbereds i tillräcklig omfattning för utbildningen på arbetsplatsen med hjälp av övergångsutbildning som föregår utbildningen på arbetsplatsen. Den utbildning som ges för det första certifikatet får inte vara kortare än två månader. Den lokala utbildningen ska omfatta tillräcklig utbildning i säkerhet, luftfartsskydd och hantering av krissituationer.

16.2.2 För de personers del som istället för AFIS-utbildning har genomgått inledande utbildning för flygledare kan den lokala utbildningen omfatta sådana delar av den inledande utbildningen som motsvarar behörighetsutbildningen för AFIS-tjänstemän.

16.2.3 Efter den lokala utbildningen ska elevens praktiska och teoretiska kunskaper bedömas med lämplig kompetensbedömning eller med prov och ett system för fortlöpande bedömning. En beskrivning av bedömningsmetoden ska ingå i utbildningsplanen.

16.3 Fortbildning och lokal kompetensplan

16.3.1 Certifikat, behörigheter och tillägg för AFIS-personal ska hållas giltiga genom fortbildning som består av utbildning för upprätthållande av AFIS-tjänstemannens kompetens samt av

repetitionskurser, utbildning för nödsituationer och vid behov av språkkurser. För detta ändamål ska utbildningsorganisationen eller leverantören av flygtrafiktjänster utarbeta lokala kompetensplaner som ska vara godkända av Transport- och kommunikationsverket.

16.3.2 Giltighetstiden för det lokala behörighetstillägget ska definieras i den lokala kompetensplanen. Då giltighetstiden definieras ska bland annat enhetens verksamhetsmiljö, trafikmängden och eventuella säsongsvariationer beaktas. Förlängning av giltighetstiden förutsätter alltid kompetensbedömning, och giltighetstiden ska därför vara bunden till hur ofta kompetensbedömning utförs. Förlängning av giltighetstiden förutsätter en lämplig säkerhetsgranskning.

16.3.3 I den lokala kompetensplanen ska presenteras en allmän plan för ordnande av fortbildningen samt kvaliteten, mängden och längden på fortbildning som krävs av AFIS-personalen. Transport- och kommunikationsverkets godkännande behövs inte för utbildningsdagarnas detaljerade program eller för eventuell språkutbildning. Vid fortbildningen ska AFIS-personalen ges tillräcklig utbildning i säkerhet, luftfartsskydd och hantering av krissituationer.

16.3.4 De lokala kompetensplanerna ska omfatta de krav som ställs för upprätthållande av kontinuerlig kompetens. Kraven innebär att en AFIS-tjänsteman inom en bestämd tidsperiod ska arbeta ett bestämt minimiantal timmar med de uppgifter som hänför sig till behörigheten i fråga. Av den lokala kompetensplanen ska framgå hur AFIS-tjänstemannens operativa kompetens ska säkerställas efter att han eller hon varit frånvarande från arbetet en längre tid, om de krav som ställts för upprätthållande av kontinuerlig kompetens inte uppfylls, eller då AFIS-tjänstemannen av någon annan orsak inte längre betraktas som kompetent att tillhandahålla flygtrafikledningstjänst i enlighet med sina behörigheter.

16.3.5 Den lokala kompetensplanen ska omfatta en beskrivning av förfarandet för kompetensbedömning.

16.4 Utbildning av kompetensbedömare

16.4.1 Utbildningen av kompetensbedömare ska omfatta följande ämnen: bestämmelser som gäller certifikat och utbildning för AFIS-personal, mänskliga faktorer vid kompetensbedömning, genomförande av kompetensbedömning i praktiken samt komplettering av bedömningen med muntliga frågor och givande av respons efter bedömningen.

16.4.2 Utbildningen ska omfatta handledning om hur blanketter för utlåtanden ifylls och hur anteckningar om förlängning av giltigheten av lokala behörighetstillägg görs i certifikat för AFIS-personal. Utbildningen ska dessutom omfatta handledning i förfaranden för beviljande av tillfällig rättighet att arbeta i uppgifter som förutsätter certifikat för AFIS-personal eller beviljande av tillfälligt lokalt behörighetstillägg.

Obs. Repetitionsutbildningen för kompetensbedömare ska planeras så att den säkerställer bibehållandet av de praktiska och teoretiska kunskaper som behövs för att utföra bedömningar samt kännedomen av gällande bestämmelser.

17. UNDANTAG

17.1 Om enhetens verksamhet inte är fortlöpande eller om flyginformationstjänsten i fråga är ny i enheten, kan Transport- och kommunikationsverket utifrån ansökan bevilja undantag från kraven i punkt 10.1, 11.1.1 c) och 11.2.1 som gäller de operativa instruktörernas giltiga lokala behörighetstillägg och kompetensbedömarnas behörighet och aktuella erfarenhet som berättigar till den flyginformationstjänsten.

17.2 Man kan avvika från kravet i punkt 12.3, enligt vilken den person som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman i bedömningen av kompetensen ska vara operativ instruktör, om en operativ instruktör som uppfyller kriterierna inte är tillgänglig och om den person som fungerar som ansvarig AFIS-tjänsteman ger sitt samtycke till detta.

17.3 Under perioden 9.4.-31.12.2020 kan Transport- och kommunikationsverket på grundval av undantagsförhållanden bevilja undantag från de punkter i denna föreskrift som anges nedan, om verket anser att motsvarande säkerhetsnivå kan säkerställas och motsvarande kunskaper och färdigheter hos innehavaren av certifikat, intyg, behörighet eller tillägg säkras på annat sätt:

- a) punkt 7.4, 7.5, 7.6 och 16.3.2 om giltigheten av lokala behörighetstillägg samt kraven för upprätthållande av den kontinuerliga behörigheten med anknytning till dem;
- b) punkt 9 om språkbehörighetstillägg;
- c) punkt 13 om medicinska intyg.

Undantaget kan beviljas av nödvändiga skäl och kan endast gälla så länge som det absolut behövs.

Kirsi Karlamaa
generaldirektör

Jarkko Saarimäki
överdirektör